

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Полтавська державна аграрна академія
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Спілка економістів України
ПАТ «Райффайзен банк Аваль»

Збірник тез

**III Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції
здобувачів вищої освіти і молодих вчених**

**«ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ, УПРАВЛІННЯ:
НАУКОВІ ПІДХОДИ
ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

11 березня 2020 року м. Херсон

УДК 33(477)

Економіка, фінанси, управління: наукові підходи та практика реалізації: зб. матеріалів здобувачів вищої освіти і молодих вчених III Всеукр. наук. – практ. конф. / за ред. Танклевської Н.С. Херсон : ХДАУ, 2020. 253 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції висвітлюють широкий спектр теоретичних і практичних питань розвитку економіки України. Тематика конференції охоплює питання дослідження сучасного стану економічних відносин та фінансової діяльності суб'єктів господарювання, управлінські та адміністративні аспекти розвитку підприємництва в Україні. Призначено для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, слухачів інститутів підвищення кваліфікації, спеціалістів з економіки та освіти.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-методичною комісією економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету

Ми вважаємо, що невід'ємним елементом діяльності будь-якого господарюючого суб'єкта повинен бути аналіз конкурентоспроможності продукції, так як розгляд тільки конкурентного середовища ринку не дозволяє вирішувати питання про місце та роль підприємства на ринку, його рейтингу відносно конкурентів. Для вибору основних напрямів розвитку, оцінки ефективності обраної конкурентної стратегії, більш точного планування діяльності, оптимального формування номенклатури, встановлення цін на продукцію необхідна оцінка рівня конкурентоспроможності продукції.

На основі дослідження багатьох існуючих методів оцінки показників конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств розроблено й запропоновано один із можливих варіантів визначення економічного показника конкурентоспроможності продукції тваринництва, що дає можливість оперативного її визначення на місцевих, регіональних, міжрегіональних ринках (внутрішній ринок), зовнішньому ринку, а також на внутрішньо-зовнішньому ринку виробничим підрозділом, господарством, районом, областю, регіоном, об'єднанням, асоціацією й державою

Література

Яців І.Б. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств : монографія. Львів: Український бестселер, 2013. 427 с.

Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія [Текст] : навч. посібник. К. КНЕУ, 2001. 328 с.

*Пилипенко К. А. - д.е.н., професор Дорошенко Ю. О. - ЗВО
СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія, м.
Полтава, Україна*

ОЦІНКА ТА ВИЗНАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Характерною особливістю сучасного розвитку економіки України є глибокі економічні перетворення в сфері виробництва на основі ринкових відносин. Ринкові відносини вимагають перегляду системи бухгалтерського обліку, одним із центральних елементів якої є облік взаєморозрахунків суб'єктів господарювання. Вважаємо, що на сьогодні одним з найбільш складних і суперечливих питань українського обліку є облік дебіторської заборгованості, що пов'язано з існуванням проблеми неплатежів. Суб'єкти господарювання на перший план висувають вирішення власних проблем, замість виконання фінансових зобов'язань по платежах перед партнерами. Відсутність майнової відповідальності за невиконання власних договірних зобов'язань дає їм змогу ухилятися від взаєморозрахунків з партнерами. В поглиблення платіжної кризи вносить свою частку і нерегульованість бюджетної системи, що стосується несвоєчасної оплати державних зобов'язань, які здійснюються за рахунок бюджету. Вирішення

вищенаведеної складної проблеми багато в чому залежить від вдосконалення бухгалтерського обліку взаєморозрахунків [4].

Дебіторська заборгованість визнається під час продажу (відвантаження) продукції (товарів, робіт, послуг) та оцінюється за первісною вартістю. Тобто відбувається розрив між нарахуванням доходів та реальним отриманням грошових коштів. І чим більший часовий розрив між двома подіями, тим менша імовірність закриття дебіторської заборгованості. Крім того, можливі випадки, коли підприємство вже ніколи не отримає погашення заборгованості через цілий ряд причин. Внаслідок цього, постає проблема реальної оцінки дебіторської заборгованості.

Питання визнання та оцінки дебіторської заборгованості розкривається у двох стандартах бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” та П(С)БО 13 “Фінансові інструменти”. Проте, у цих положеннях відсутні взаємні посилення, що призводить до необхідності внесення змін в ці стандарти з метою уникнення непорозумінь. За П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” і П(С)БО 13 “Фінансові інструменти” нараховувати резерв сумнівних боргів необхідно для заборгованості за товари, роботи і послуги [5, 6].

Згідно П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” поточною заборгованістю вважається сума дебіторської заборгованості, що виникає під час нормального операційного циклу або буде погашена протягом 12 місяців з дати складання балансу. Так, Ю.М. Голубінка [2] зазначає, що дебіторська заборгованість, разом з виробничими запасами, утворює значну частину в структурі активу балансу підприємства. Тому, слід більше уваги приділяти проблемі ефективності використання оборотних активів.

Правильне визнання та оцінка поточної дебіторської заборгованості впливають на достовірність облікових даних, а також на ефективність їх відображення у фінансовій звітності.

Виникнення дебіторської заборгованості – це об’єктивний процес, який зумовлений існуванням ризиків при проведенні взаєморозрахунків між контрагентами за результатами господарських операцій. Проте на її розмір та структуру впливає ряд факторів, які можна поділити на три основні групи:

загальноекономічні (зовнішні) фактори (стан економіки в країні, ефективність грошово-кредитної політики НБУ, рівень інфляції, стан розрахунків тощо);

галузеві фактори (стан галузі, де працює фірма; динаміка виробництва цього виду продукції та попит на неї);

внутрішні фактори (організаційно-правова структура та форма власності підприємства, фінансовий менеджмент підприємства тощо) [3].

Перераховані фактори впливають на виникнення та обсяг дебіторської заборгованості. Їх врахування при здійсненні відносин з контрагентами допоможе уникнути ризиків відсутності розрахунків.

Слід також наголосити на тому, що від дотримання умов визнання поточної дебіторської заборгованості, достовірності оцінки та своєчасності

погашення залежить рівень платоспроможності підприємства, тобто його можливість заплатити за своїми боргами. А тому і необхідно приділяти їм належну увагу.

Чіткого тлумачення порядку визнання дебіторської заборгованості в економічній літературі майже не існує, хоча Ф.Ф. Бутинець рекомендує здійснювати визнання дебіторської заборгованості активом одночасно з визнанням доходу від реалізації [1, с. 756].

Відповідно до вимог П(С)БО 10 [5] дебіторська заборгованість відображається при передачі права власності на товар при його реалізації на умовах відстрочення оплати. Відвантаження його покупцю відбувається після підписання угоди купівлі-продажу і на підставі складених первинних документів, які підтверджують факт передачі товарів іншим власникам. Одночасно в бухгалтерському обліку здійснюється запис Дт 36 “Розрахунки покупцями і замовниками” Кт 70 “Дохід від реалізації”, який свідчить про визнання доходу від реалізації товарів (робіт, послуг). Виникнення дебіторської заборгованості пов’язано з принципом нарахування, сутність якого полягає в тому, що незалежно від сплати в момент відвантаження продукції, передачі послуг чи права власності на них підприємство відображає отримання доходу, а в разі відсутності оплати одночасно і дебіторську заборгованість.

Проте, утворення поточної дебіторської заборгованості не завжди слід пов’язувати з доходом. Так, перерахування авансів за ще не передану продукцію призводить до виникнення дебіторської заборгованості, хоча доходу ще немає. Зокрема, П.Б. Кватирка [7] вважає, що така ситуація вимагає внесення змін до нормативної бази.

Первісна вартість дебіторської заборгованості за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги) залежатиме від: надання покупцеві торговельної знижки або знижок за своєчасну оплату; надання покупцеві знижок після реалізації; повернення товарів від покупців; періоду часу з дати відвантаження товарів до дати надходження грошових коштів.

Торговельні знижки надаються покупцям при придбанні великої партії товарів, для врахування зміни цін, які можуть бути з дати виставлення рахунку до дати відвантаження товарів, а також для приховування реальної ціни від конкурентів. Торговельні знижки, як правило, вказують у відсотках від ціни продажу. Дебіторську заборгованість у цьому разі визнають за вирахуванням знижок. Супровідні й платіжні документи виписуються за чистою вартістю продажу (за вирахуванням торгової знижки та знижки з обсягу).

На рахунках бухгалтерського обліку такі знижки не відображаються, а тільки зменшують первісну вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Надання таких знижок є позитивним для обох сторін розрахункових відносин.

Отже можемо зробити висновок, що оцінку дебіторської заборгованості в системі розрахунків з покупцями за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги), доцільно розпочинати з її первісної вартості.

Оцінка дебіторської заборгованості у фінансових звітах залежить від ступеня визначеності її погашення. Якщо в підприємства з'являються сумніви щодо своєчасної (у визначений термін) оплати дебіторської заборгованості, то таку заборгованість вважають сумнівною. Перспективи подальших досліджень включають подальше дослідження процесу у управлінні дебіторською заборгованістю в системі розрахунків із покупцями, своєчасного її повернення та недопущення безнадійних боргів.

Література

Бутинець Ф.Ф. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута", 2009. – 912 с.

Голубінка Ю.М. Управління дебіторською заборгованістю. Міжнародна науково-практична конференція молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів (3 грудня 2010 р.) / відп. Ред. З.В. Герасимчук. Луцьк: РВВ Луцького національного технічного університету, 2010. С. 126 - 127.

Єдинак Т.С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах фінансово-економічної кризи. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2009. № 3. С. 54-57.

Облік дебіторської заборгованості. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4673/1/%D0%9E%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%B4%D0%B5%D0%B1%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість", згідно з Наказами Міністерства фінансів від 30.11.2000 р.

304. URL: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO10.aspx>.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти", згідно з Наказом Міністерства фінансів від 23.05.2003 р. № 363.

URL: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO13.aspx>.

Ценклер Н.І., Кватирка П.Б. Вдосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної функції обліку. *Вісник Хмельницького університету*. 2010. № 29. С. 87-90.

ЗМІСТ

стор.

Азаров О.В., Петрова О.О. Особливості організації малого підприємництва в аграрному секторі	2
Алещенко Л.О., Грановська В.Г. Значення агротуризму у розвитку туристичної діяльності регіону	4
Альохіна А.С., Повод Т.М. Необхідність проведення аналізу фінансового стану підприємства	6
Байовський А.П., Повод Т.М. Фінансова санація та запобігання банкрутству підприємства	9
Баліцька А.О., Бондаренко Н.В. Рейтингова оцінка комерційного банку	12
Барабаш Л.В., Качковецька К.В. Проблеми провадження екологічного оподаткування в Україні	14
Бєлий О.С., Галат Л. М. Особливості логістики плодово-ягідної продукції	15
Бойко В.О. Екологічний туризм: проблеми, перспективи та шляхи розвитку	19
Бойко Л.О. Сучасний стан розвитку галузі баштанництва у південному регіоні	21
Бойченко Є. Ю., Надточій І.І. Тенденції розвитку та основні риси інтелектуального потенціалу України	23
Борисенко Л. М., Прокопенко Н. С. Вдосконалення системи фінансового контролю та аудиту як основа фінансово-бюджетної дисципліни в Україні	25
Боровік Д.В. Вплив екологічної безпеки на інвестиційну привабливість аграрного сектору регіону	27
Боровік Л.В. Стратегія управління інвестиціями у розвиток аграрної сфери регіону	29
Боровік Л.В., Дежифаров О.М. Галузева структура сільськогосподарських підприємств	32
Бочкарьова Ю.М. , Карнаушенко А.С. Удосконалення системи стимулювання персоналу та підвищення ефективності праці на підприємстві	34
Броваренко К.Ю., Петрова О.О. Економічна ефективність виробництва нішевих зернобобових культур	37
Буренко В.В., Галат Л. М. Сучасний стан рибного господарства України	39

Величко О.О., Повод Т.М. Формування фінансових ресурсів підприємства та ефективність їх використання	42
Волощук Ю. О. Пріоритети розвитку агропромислових підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації	44
Воробйова М. Г., Ломоносова О.Е. Стимулююча роль інвестицій у вітчизняну портову галузь	46
Грановська В.Г., Галат Л.М. Проблеми і здобутки розбудови інфраструктури плодоовочевої галузі	49
Гринько Д.П., Боліла С.Ю. Маркетингові інструменти формування лояльності споживача на ринку продукції м'ясопереробки м. Херсона	52
Грушева В.О., Адвокатова Н.О. Стимулювання купівельної активності через дизайн упаковки товару	54
Гурєєв О.О., Петрова О.О. Інноваційні пріоритети розвитку роздрібної торгівлі	56
Dashevskа L.M. Entrepreneurship development in Ukraine	59
Дяченко Н.С., Аверчева Н.О. Напрями ефективного використання техніко-технологічної бази фермерських господарств	61
Жерепа М.В., Трусова Н.В. Зв'язки та закономірності грошових потоків в системі фінансових відносин сільськогосподарських підприємств	64
Zhukova, Iryna Modern ways for the formation of state-public communication and formation principles of its structure	67
Захарчук І.Ю., Трусова Н.В. Фінансовий механізм регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку економіки України	69
Каламан О. Б. Конкурентоспроможність виноробних підприємств малого та середнього бізнесу	71
Карпенко Н. Г. Складові фінансової безпеки держави	75
Кобиліна Н.О. Насінництво в Україні: переваги використання якісного насіння	78
Коваленко Д. О., Карнаушенко А.С. Зелений туризм як елемент підприємництва в сільських місцевостях	79
Ковальов В.В., Федорчук О.М. Аналіз інвестиційних потоків в аграрний сектор Херсонської області	82
Ковальчук А. С., Ломоносов А.В. Перспективи розвитку вітчизняних портів з точки зору західних інвесторів	85
Ковтун В.М., Танклевська Н.С. Проблеми процедури публічних закупівель та ціноутворення у сфері містобудування	87

Колесник Д.В., Трусова Н.В. Прогнозування фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств	91
Колінько А.Д., Ковтун В.А. Особливості обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів	94
Коломієць Л.С. Використання пестицидів як важливий економічний чинник в сільському господарстві	97
Комарова К.О., Трусова Н.В. Оцінювання ефективності фінансових заходів та програм розвитку сільськогосподарських підприємств	99
Костенко А.Д., Пилипенко К.А. Особливості управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах	102
Lebiedieva, Nadiia. Scientific approaches in state administration for commercial cinematography	104
Лелеко І.І., Боровік Л.В. Фінансові потоки аграрних підприємств	107
Луценко А. С., Виклюк М. І. Принципи фіскального регулювання економіки країни	109
Матвєєва, Н. А., Карнаушенко, А. С. Використання смарт-карт в Україні	111
Минкіна Г.О., Минкін М.В. Стратегія розвитку галузі виноградарства в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій	113
Місюк М. В. Забезпечення населення м'ясо-молочною продукцією у контексті продовольчої безпеки країни	116
Морозов Р.В. Теоретичні засади сталого розвитку АПК України	118
Мохненко А.С. Розвиток малого підприємництва на регіональному та місцевому рівні	121
Нікітенко К.С. Сьогоднішні виклики бізнесу та перспективи розвитку малого підприємництва в Україні	123
Новицька К.Л., Адвокатова Н.О. Визначення інноваційних напрямів удосконалення методики обліку витрат	125
Олійник Н.М., Макаренко С.М., Ткачук Р.О. Аналітична оцінка сучасного стану, проблем та перспектив розвитку аграрного сектору економіки в Херсонській області	129
Омельяненко В.А. Стратегічні аспекти інституційного забезпечення трансферу технологій	131
Омельяненко О.М., Кудріна О.Ю. Стратегічні аспекти цифрової трансформації бізнес-процесів в Україні	133
Остапенко Л. О., Ломоносов Д.А. Проблеми інвестування у вітчизняні морські порти	136

Пасічник О.В. Карантинні бур'яни та їх шкодочинність в посівах сільськогосподарських культур	138
Перепелиця С.О., Боровік Л.В. Лізинг аграрних підприємств та його Вдосконалення	140
Пилипенко К.А. Методичні засади економічної оцінки конкурентоспроможності галузей тваринництва	142
Пилипенко К. А., Дорошенко Ю. О. Оцінка ти визнання дебіторської Заборгованості	144
Пилипенко К.А., Іванчик А. О. Організаційні засади ведення обліку зносу (амортизації)	148
Пилипенко Ю. П., Повод Т.М. Розвиток малого бізнесу в Україні: Стан та перспективи	152
Пічура І.О. Розбудова галузі туризму в контексті в умовах структурних трансформацій	155
Погорєла А.В., Боровік Л.В. Формування інноваційно – інвестиційної привабливості сільського господарства регіона	156
Погосян В.С., Петрова О.О. Виробництво нетрадиційних олійних культур	158
Пожиган О.М., Адвокатова Н.О. Інноваційно-інвестиційна діяльність в Україні	161
Порожняк В.В., Барабаш Л.В. Сучасні інструменти податкового регулювання підприємницької діяльності	165
Постнікова В.Н., Трусова Н.В. Планування фінансового потенціалу підприємств аграрної галузі	167
Пристемський О.С. Аналіз фінансово-економічних показників забезпечення розвитку сільського господарства	169
Пулянович О. В. Системний аналіз проблем управління фінансовою системою підприємства	172
Решетова Г.І. Необхідність розбудови сталого землекористування	175
Рудік О.Л. Впровадження новаторських концепцій глибокої переробки льону олійного	177
Руснак А.В., Ломоносов Д.А. Перспективи розвитку національної інноваційної системи України	180
Свіршко В.В., Карнаушенко А.С. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства та напрями його поліпшення	183

Серевко О.О., Аверчев О.В. Економічна ефективність вирощування проса в Україні	186
Сінельнікова А. С., Пилипенко К. А. Особливості розкриття інформації щодо власного капіталу у фінансовій звітності	189
Слєсар В.М, Худолій Л.М. Місце і значення кредитування малого бізнесу в Україні	192
Сливко В.А., Карнаушенко А.С. Оцінка фінансової стійкості підприємства та напрями її підвищення	195
Соколова А.С., Адвокатова Н.О. Формування організаційно- економічних засад стимулювання соціально-економічного розвитку регіону в умовах європейської інтеграції країни	197
Стратічук О.В., Карнаушенко А.С. Перспективи співробітництва України з Міжнародним валютним фондом	201
Стрельченко О.В., Кирилов Ю.Є. Ризики діяльності аграрних підприємств та управління ними	203
Строганов О.О., Яремко Ю.І. Умови формування сталої моделі землекористування в Україні	206
Танклевська Н.С., Вибранський В.В. Суть та принципи спортивного маркетингу	208
Танклевська Н.С., Дорофтей А.А. Локальні ринки сільськогосподарської діяльності	210
Танклевська Н.С., Жуковська О.В. Аналіз біржових ринків сільськогосподарської продукції	212
Танклевська Н.С., Олійник В.С. Підходи до формування регіональних інвестиційних програм	214
Танклевська Н.С., Синенко О.О. Регіональний фінансовий механізм функціонування аграрних підприємств: зарубіжний досвід	216
Танклевська Н.С., Ярмоленко В.В. Сучасні проблеми агрострахування в Україні	219
Тищенко Н. М., Ревенко Н. Г. Сучасне управління маркетингом організації	221
Ткачук К.О., Ковтун В.А. Загальна характеристика законодавства про сільськогосподарську кооперацію	223
Ульянченко О.А. , Огорь Г.М. Проблеми формування та використання інтелектуального потенціалу регіону	225
Уманець Т.С., Галат Л.М. Стан і відродження сучасної аквакультури в Україні	228

Фесенко Г.О., Кирилов Ю.Є. Брендінг рисосійних територій у 231 Херсонській області	
Чернишова Є.О. Ввезення насіння на митну територію України	234
Чечоткін В.В., Пристемський О.С. Можливість впровадження Р2Р- кредитування для дрібних фермерських господарств	236
Щоголь А.О., Аверчева Н.О. Значення Херсонської області у розвитку галузі овочівництва	238
Ярмоленко В.В., Єрещенко В.Б. Стан ринку овочевої продукції	241
Ярмоленко В.В., Харченко М.Ю. Аналіз ринку цінних паперів	243

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет - конференції
здобувачів вищої освіти та молодих вчених
«Економіка, фінанси, управління: наукові підходи та практика
реалізації» 11 березня 2020р.

За редакцією д.е.н., професора Танклевської Н.С.

Технічний редактор – к.е.н., доцент Петрова О.О.

Умовн.друк.арк 16.05

*Видається в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших
даних несуть автори статей.
Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково
відображають позицію редакційної колегії.*